

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAEIKSI VUODEN 2026 TULOVEROASTEIKOSTA SEKÄ TULOVEROLAIN JA VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Lausuntopyynnön kohteena olevassa esityskokonaisuudessa ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia. Tuloverolakiin olisi tarkoitus lisätä pykälä, jossa säädettyjen edellytysten täyttyessä työnantaja voisi kustantaa oikeudellista neuvontaa työntekijälleen verovapaasti. Lisäksi Tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi.

Lahjoitusvähennys

Lahjoitusvähennyksen sisältöön ehdotettujen muutosten osalta Veronmaksajain Keskusliitolla ei ole huomautettavaa. Esityksen jatkovalmistelussa tulisi kuitenkin varmistua siitä, että vähennyskelpoisten lahjoituskohteiden ala on esityksessä niin yksiselitteisesti määritelty, että Verohallinto voi ongelmitta perustaa nimeämispäätöksensä säännöksen sanamuotoon ja sitä selventäviin perusteluihin eikä tarpeettomia tulkintaerimielisyyksiä lahjoitusten saajien kanssa synny. Lisäksi Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että lahjoitusvähennys tulisi esityksen perusteluista poiketen voida huomioida lahjoituksen antajan ennakkoperinnässä muiden verovähennysten tapaan, kuten ennakkoperinnän vastaavuusvaatimuskin edellyttäisi. Jollei näin tehdä, tulisi poikkeuksesta säätää pykälätasolla, ei esityksen perusteluissa.

Työnantajan maksamat oikeudenkäyntikulut

Tuloverolakiin ehdotetut muutokset työnantajan kustantaman oikeudellisen neuvonnan verottomuudesta ovat kannatettavia ja Veronmaksajain Keskusliitto pitää esityksen antamista tältä osin erittäin tarpeellisena. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu 2023:116 muutti verotuskäytäntöä, minkä vuoksi työnantajan kustantamat oikeudenkäyntikulut ovat nykyisin lähtökohtaisesti aina työntekijän veronalaista palkkatuloa. Vallitseva oikeustila voi johtaa kestäättömiin tilanteisiin työtehtävissä, joissa tyypillisesti joudutaan rikosilmoituksen kohteeksi tai vastaamaan rikossyytteisiin. Ongelma ei rajoitu ainoastaan toimittajien ammattikuntaan vaan voi koskea ketä tahansa, joka asemansa vuoksi saattaa joutua vastaamaan työnantajayrityksen toiminnan yhteydessä tapahtuneista rikkomuksista tai vahingoista.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää ehdotettua sääntelytapaa ja siinä tehtyjä rajoituksia perusteltuina. Esitysluonnoksen perusteluissa on kuitenkin kohtia, jotka voivat olla omiaan lisäämään tulkintariitoja.

Esitysluonnoksen sivulla 28 todetaan seuraavaa: ”Säännöksen verovapauden edellytyksen täyttyminen arvioitaisiin sillä hetkellä ja sen hetken tietojen perusteella, kun työnantaja maksaa kuluja. Käytännössä arvioinnin joutuisi ensikädessä tekemään työnantaja, jonka ennakonpidätysvelvollisuus ja tulorekisteri-ilmoittaminen sekä muut velvoitteet riippuvat siitä, onko kyse veronalaisesta ansiotulosta ja palkasta vai verovapaasta edusta. Siten esimerkiksi myöhemmin selviävillä seikoilla tai oikeudenkäynnin lopputulemalla ei olisi takautuvasti vaikutusta säännöksen soveltumiseen työnantajan jo maksamiin kustannuksiin. Näillä voisi kuitenkin olla merkitystä tulevien kulujen kohdalla.”

Veronmaksajain Keskusliitto pitää perusteltuna sitä, että tulkinta tehdään aina kulujen maksuhetkellä ja ettei myöhemmin selviävillä seikoilla ole takautuvia seuraamuksia. On tärkeää, että työnantaja voi kuluja maksaessaan luottaa veroseuraamusten määräytyvän kulujen maksuhetken perustellun käsityksen mukaan. Veronmaksajain Keskusliitto kuitenkin huomauttaa, ettei myöhemmin ilmenevillä seikoilla tai esimerkiksi ensimmäisen asteen tuomioistuimen ratkaisun lopputuloksella pitäisi olla vaikutusta oikeudellisen neuvonnan kulujen verottomuuteen tulevienkaan kulujen osalta, ellei kyse ole esimerkiksi tilanteesta, jossa työntekijä on tarkoituksellisesti pimittänyt tietoja tai vaikuttaa muutoin siltä, että työntekijän olisi ilmeisesti tullut mieltää tekonsa lainvastaiseksi. Tämä asia olisi syytä käydä ilmi esityksen perusteluista.

Esitysluonnoksen sivulla 31 todetaan, että TVL 69 e §:n 4 momentti koskisi työntekijän tuloverotusta, eikä sen soveltuminen vaikuttaisi takautuvasti työnantajan enakkoperintään liittyviin velvoitteisiin. Siten pykälän 4 momentin soveltumisen johdosta ei esitysluonnoksen perustelujen

mukaan lähtökohtaisesti määrättäisi työnantajalle esimerkiksi toimittamatonta ennakonpidätystä. Tämä lähtökohta on perusteltu. Esitysluonnoksen perusteluissa ei kuitenkaan käsitellä työnantajan sairausvakuutusmaksua, joka ennakonpidätyksen lisäksi tulee yleensä suorittaa ennakkoperintälain 13 §:n mukaisista palkoista. Jos kustannukset 4 momentin soveltumisen vuoksi olisivat veronalaisia, kyseessä lienisi ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettu palkkatulo, joka lähtökohtaisesti kuuluu työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuperusteeseen. Esityksen perusteluissa olisikin epäselvyyksien välttämiseksi tässä kohdin syytä käsitellä myös työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuvelvollisuutta silloin, jos maksetut oikeudenkäyntikulut ovatkin veronalaisia 4 momentin soveltumisen johdosta.

Kati Hannikainen

lakiasiaintohtaja

Hannikainen Kati
Veronmaksajain Keskusliitto ry